

Hoa Kỳ đã làm gì trong thế giới này

Tác Giả: Bai An Tran

Thứ Hai, 29 Tháng 9 Năm 2008 06:02

Tác giả: Malcolm Fraser – Vô Sĩ chuyên ngữ   Danh Mục: • Các Diễn Thuyết Giới   Ngày
gửi đăng: 9/2/2008

Lời ngỏ: Khi quyết định viết bài xã luận này của cựu Thủ Tướng Úc chúng tôi không
nhằm bày tỏ sự đồng tình, hay không, của mình với những luận cứ của ông. Mục đích là nhằm
đưa ra những điểm cần thêm mối quan tâm nữa, cũng là một tiếng nói có trách nhiệm, với các
chính sách đối ngoại của Hoa Kỳ trong thế giới gian khổ này. Có biệt danh như quan điểm khác
biệt, những trung tâm thay vì đối trá, xây dựng thay vì manh tâm, theo tôi là hữu ích.

Không có hy vọng cho một thế giới yên bình với một nước Mỹ quá chảnh chòe

Vào thời cuộc của cựu Chủ tịch Trần Lưu Nhân nước Mỹ ở ngôi vị Thủ Tướng và không bỏ thách thức,
nước Nga thì suy tàn, nghèo nàn, rệu rã, với một quân lực trang bị tồi tệ. Lúc đó, như những
tin rằng thế kỷ 21 có thể sẽ là giai đoạn cho nhân loại thăng tiến những vùng đất vô
đồng thiếp lập một nền hòa bình quốc tế bền vững hơn và thế giới sẽ nhìn thấy quan hệ giữa các
nước được đưa vào hành lang luật pháp và không phải quy định. Thay vì thế, chúng ta lại có một thế
kỷ của những hiểm họa bí ẩn và nghiêm trọng, một thế kỷ của thành kiến và thù hận hèn hạ
lịch sử.

Sự lãnh đạo của Mỹ đã rất quan trọng cho việc hình thành Liên Hiệp Quốc và cho việc thiết lập
một thế giới quốc tế dựa trên luật pháp nhằm ngăn chặn chiến tranh phi công thiết cho sự
vực hay được Hội đồng Bảo an đồng tình.

Sau khi Chiến tranh Lạnh chấm dứt, Hoa Kỳ đã có thể làm rất nhiều điều như một thế giới sẽ
tiến có hiểu quả hơn, cho một thế giới dựa trên luật pháp luật pháp chi phối quan hệ giữa
các nước. Nhưng không, nước Mỹ của thời nay đã đẩy các vùng to lớn và các nguyên tắc
cao đẹp này qua một bên và dồn dập chúng ta, từng bước một, đến chỗ những hoạn nạn.

Sai lầm nào?

Sau cuộc Chiến tranh Lạnh, phe tân-bảo thủ mà cựu xác lập ngôi vị Thủ Tướng của Mỹ. Triết

Hoa k đã l c l i trong th gi i này

T Gi 7843: Bai An Tran

Th 7913; Hai, 29 Th 225;ng 9 N 259;m 2008 06:02

Lý c b n c a h là nh m đ cao s c m nh c a M su t th k này và xa h n n a, khuôn đúc ph n còn l i c a th gi i theo hình nh c a M , n u c n, b ng vũ l c. Phe tân-b o th không c n đ n s ki m ch c a các th a   c qu c t , c a lu t l hay c a t ch c. V i h , ngày 11 tháng Chín, 2001, là m t c h i gi i thoát M kh i nh ng ki m ch này.

H u qu là, Hoa k đã đi t sai l m này đ n sai l m khác và đã t o ra m t th gi i hi m nguy h n.

Sai l m đ u tiên là tuyên chi n v i nh ng k kh ng b , thay vì nên nh n th c r ng v n n n th c s thu c v tình báo, chính sách t t, và n u c n thi t, s h tr b i b ng hành đ ng quân s .

Sai l m th hai là đã tuyên phán v i th gi i, ho c anh cùng phe v i chúng tôi hay anh đ i ngh ch. Không có con đ ng trung dung.

Cái sai l m th ba, nghiêm tr ng h n, là không đ đ y đ tài nguyên vào vi c truy tìm và tiêu di t ban lãnh đ o al-Qaeda và h y ho i m ng l i c a nó.

Sai l m th t là đã ti n hành cu c chi n b t h p pháp t i Iraq, m t l ch l c to l n đã ch gây ra th m h a và khi n cho hòa bình t i Trung Đông càng thêm khó khăn.

Sai l m k ti p là đã không chuy n h ng s quan tâm đ y đ đ n các v n n n gi a Do Thái và ng i Palestine, l i m u c u gây chia r ng i Palestine. Ph t l Hamas khi n hòa bình h u nh không th có đ c.

Trong m t sai l m khác kh i đi t cu i năm 2001, Hành pháp (M) đã bày m u, t ng b c m t, ph t l Qui   c Geneva, qui   c v tra t n, đ cho Hoa k mu n làm gì thì làm. Nh ng ng i đ ph n, các lu t s , chánh tr gia, quan ch c chính quy n đ u có th b xem nh vi ph m các t i ác chi n tranh nghiêm tr ng.

S sai l m k ti p là đã đ t m t trách v lên t ng th ng Pervez Musharraf mà không m t v

Hoa Kỳ đã lặn cội trong thế giới này

Tác Giả: Bai An Tran

Thứ Hai, 29 Tháng 9 Năm 2008 06:02

---

lãnh đạo nào của nước Pakistan có thể thực hiện. Nhưng khi cuộc ng tin đã công bố các Vùng lãnh thổ Tây-Bắc. Nước Pakistan thì gần như ở trong tình trạng rời loạn.

Còn quan trọng hơn nữa các làm việc nghiêm trọng khi trên là sự thất bại trong việc giao tiếp với Nga trong ý thức tôn trọng và thừa nhận các quy định truy cập thông tin của Nga, mà Nga muốn biết về.

Chính Hoa Kỳ đã mong muốn đẩy NATO đến các đường biên giới của Nga, phớt lờ mất thực tế là vai trò thực sự của NATO đã hoàn thành. Hoa Kỳ đã muốn NATO bao gồm cả Ukraine và Georgia.

Thông tin George Bush đã xóa bỏ các hiệp ước quốc tế, Hiệp ước chống Họa tử n Đạn đầu (Anti-Ballistic Missile Treaty) và Hiệp ước Cấm Thử nghiệm Toàn diện. Nhưng hành động của ông, trong thực tế, đã khiến cho cuộc chạy đua vũ trang mới.

Trong vùng Georgia, Mỹ và Tây phương, với các nguồn lực tiềm ẩn, đã bước qua kích thích làm khiến mâu thuẫn đánh nhau và các vấn đề còn tiếp diễn. Thông tin Mikheil Saakashvili, người đưa quân đội mình vào Ossetia, được cho là giết chết 2 ngàn thông tin dân trong vòng chỉ có vài giờ, đã đập vỡ mặt nạ hòa bình mạnh mẽ ngay trong tay của ông từ năm 1990.

Nhưng lợi ích hùng hãn của Hoa Kỳ và phương cách ngoại giao của họ, cùng cuộc tái vũ trang của Hoa Kỳ cho các lực lượng quân sự Georgia, đã khuyến khích Saakashvili tin tưởng rằng ông ta có được sự hỗ trợ từ nước Mỹ. Sự chấp nhận của tôi với cuộc xung đột này cũng minh chứng cho sự chấp nhận của tôi với cuộc chiến tranh Iraq.

Chúng ta cần một thế giới mà trong đó các định chế quốc tế được tôn trọng, nơi mà Hội đồng Bảo An có thể có những ảnh hưởng thực sự, và nơi mà quan hệ giữa các quốc gia sẽ được chỉ phối bởi luật lệ chứ không bằng vũ lực.

Âu châu cần suy nghĩ kỹ lưỡng về sự phát triển những quan hệ của mình với nước Nga.

Hoa Kỳ đã làm gì trong thời gian này

Tác Giả: Bai An Tran

Thứ Hai, 29 Tháng 9 Năm 2008 06:02

Đáng buồn, vì cộng đồng chúng ta suy nghĩ cho sự thịnh vượng của Mỹ mà không cân nhắc gì đến hậu quả lâu dài của các hành động đã tiêu hủy danh tiếng của Mỹ gây động đậy trong nhiều thập kỷ sau Đệ Nhị Thế chiến.

Nếu Hoa Kỳ muốn thực hành việc lãnh đạo thế giới có hiệu quả, nước này phải thay đổi những nguyên tắc hành vi của mình bằng vũ lực không còn thực tiễn hay khả thi, mà phải bằng con đường ngoại giao khôn ngoan, bằng sự đồng lòng và làm việc chung lên các cấu trúc quốc tế, đặc biệt là Hội đồng Bảo an và Tòa án Thế giới quốc tế.

Chúng ta cần tái-kết nối với cái gì tốt của nước Mỹ, mất nước Mỹ trong những năm liền sau hậu chiến đã làm mất nhiều điều như một thiết lập mới về thịnh vượng dựa trên luật pháp cho việc điều hành quan hệ giữa các quốc gia. Hãy tiếp tục cái hình ảnh như đó có thể giúp cho Mỹ có một ảnh hưởng thực sự và phục hồi chúng ta cái hy vọng cao nhất cho một thế giới an bình.

Vài hàng về tác giả

Ông Malcolm Fraser (1930 -), cựu lãnh đạo đảng Tự do, Thủ tướng Úc từ 1975 đến 1983. Trước đó, ông đã là Bộ trưởng Bộ binh (Minister for the Army, 1966) của chính phủ Harold Holt, và sau này là Bộ trưởng Quốc phòng (1968), trong thời kỳ của cuộc chiến tranh Việt Nam. Ông đã là một người ủng hộ mạnh mẽ các chính sách của Hoa Kỳ.

Ông được nhiều người trong cộng đồng Việt Nam tại Úc xem như là một ân nhân lớn. Chính ông, và chính phủ của ông, đã mở ra vòng tay đón nhận hàng loạt, hàng chục ngàn người Việt Nam tị nạn cộng sản vào Úc trong một thời gian ngắn.

Trước đó, chính phủ Lao động của Thủ tướng Gough Whitlam (1972 – 1975), vì quan điểm thiên tả, thân Bắc Việt trong cuộc chiến, đã từ chối thu nhận người tị nạn Việt Nam khi miền Nam sụp đổ, cho đến khi chính phủ của ông Whitlam bắt đầu vào tháng 12, 1975.

Nguồn: America has lost its way in the world. The Age, 29 Aug 2008.

Vô Số